

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐOÀN THỊ DUNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG ÁP DỤNG CÔNG CỤ THUẾ
VÀ PHÍ TRONG QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN ĐỒNG HỖ GIAI ĐOẠN 2010-2015**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐOÀN THỊ DUNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG ÁP DỤNG CÔNG CỤ THUẾ
VÀ PHÍ TRONG QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN ĐỒNG HỖ GIAI ĐOẠN 2010-2015**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phan Thị Thu Hằng

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Bản luận văn tốt nghiệp này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát và phân tích từ thực tiễn dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Phan Thị Thu Hằng**.

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, phần trích dẫn tài liệu tham khảo đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày.... tháng ...năm 2015

Người viết cam đoan

Đoàn Thị Dung

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự dạy bảo tận tình của các thầy cô, sự giúp đỡ của các bạn đồng nghiệp, sự động viên to lớn của gia đình và những người thân.

Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc, tôi xin chân thành cảm ơn **TS. Phan Thị Thu Hằng** cùng các thầy, cô trong Khoa Tài nguyên và Môi trường - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tâm hướng dẫn, giúp đỡ động viên tôi học tập, nghiên cứu khoa học và thực hiện luận văn, đã dìu dắt tôi từng bước trưởng thành trong chuyên môn cũng như trong cuộc sống.

Đề hoàn thành bài khóa luận này tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban lãnh đạo Sở Tài Nguyên & Môi trường, Chi cục Bảo vệ Môi trường tỉnh Thái Nguyên; Quỹ Bảo vệ môi trường tỉnh Thái Nguyên; Trung tâm nước sinh hoạt và vệ sinh môi trường nông thôn; Chi Cục thuế huyện Đồng Hỷ; Công ty Cổ phần nước sạch Thái Nguyên đã cho tôi sử dụng số liệu để hoàn thành luận văn.

Do thời gian có hạn, lại là bước đầu làm quen với phương pháp nghiên cứu mới nên không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những kiến thức đóng góp của các thầy, cô giáo cùng toàn thể các bạn để khóa luận này được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu tổng quát	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.2. Cơ sở pháp lý.....	7
1.2. Quản lý môi trường bằng các công cụ kinh tế	8
1.2.1. Khái niệm công cụ kinh tế	8
1.2.2. Các công cụ kinh tế trong quản lý môi trường.....	10
1.2.3. Vai trò của công cụ kinh tế trong quản lý môi trường	17
1.2.4. Thuế môi trường.....	19
1.2.5. Phí môi trường	22
1.2.6. Tình hình thực hiện thuế, phí môi trường trên thế giới và ở Việt Nam	24
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	29
2.1.1 .Đối tượng nghiên cứu.....	29
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	29

2.1.3. Thời gian nghiên cứu	29
2.1.4. Địa điểm nghiên cứu	29
2.2. Nội dung nghiên cứu	29
2.2.1. Đánh giá điều kiện tự nhiên – kinh tế xã hội của huyện Đồng Hỷ.	29
2.2.2. Đánh giá hiện trạng môi trường và công tác quản lý môi trường huyện Đồng Hỷ.	29
2.2.3. Đánh giá việc thực hiện các công cụ kinh tế thuế, phí môi trường trong quản lý môi trường theo Luật Bảo vệ môi trường từ năm 2010 đến nay tại huyện Đồng Hỷ.	29
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Phương pháp điều tra thu thập số liệu.....	30
2.3.2. Phương pháp chuyên gia, chuyên khảo.....	31
2.3.3. Phương pháp thống kê và xử lý số liệu.....	31
2.3.4. Phương pháp tổng hợp viết báo cáo.....	31
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	32
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Đồng Hỷ	32
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	32
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	34
3.1.3. Thực trạng các nguồn tài nguyên.....	39
3.1.4. Đánh giá chung	42
3.2. Hiện trạng môi trường và công tác quản lý môi trường tại huyện Đồng Hỷ	43
3.2.1. Hiện trạng môi trường.....	43
3.2.2. Thực trạng công tác quản lý nhà nước về môi trường huyện Đồng Hỷ	48
3.3. Đánh giá thực trạng áp dụng công cụ thuế và phí môi trường trên địa bàn huyện Đồng Hỷ.....	49
3.3.1. Kết quả thu thuế môi trường trên địa bàn huyện Đồng Hỷ.....	49
3.3.2. Kết quả thu phí môi trường tại huyện Đồng Hỷ	51
3.3.3. Quản lý và sử dụng thuế, phí bảo vệ môi trường trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	57

3.3.4. Đánh giá việc áp dụng công cụ thuế và phí trong quản lý môi trường trên địa bàn huyện Đồng Hỷ.....	58
3.4. Đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng công cụ thuế và phí môi trường trong quản lý môi trường huyện Đồng Hỷ.....	66
3.4.1. Công tác tuyên truyền, hỗ trợ doanh nghiệp	66
3.4.2. Công tác thanh tra, kiểm tra thuế,phí BVMT	67
3.4.3. Công tác quản lý thu nợ thuế,phí BVMT.....	68
3.4.4. Công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức cộng đồng	68
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	70
1.KẾT LUẬN.....	70
2. KIẾN NGHỊ	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO	72

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

BTNMT	: Bộ Tài nguyên và Môi trường
NQ/TW	: Nghị quyết Trung Ương
NĐ-CP	: Nghị định Chính phủ
TT-BTC	: Thông tư Bộ tài chính
QĐ-UBND	: Quyết định của Ủy ban nhân dân
TTLT-BTC-BTNMT	: Thông tư liên tịch Bộ Tài chính, Bộ Tài nguyên và Môi trường
BVMT	: Bảo vệ môi trường
MTV	: Một thành viên
TN & MT	: Tài nguyên và môi trường
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
UBND	: Ủy ban nhân dân
QĐ/TTg	: Quyết định của Thủ tướng chính phủ

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Biến động sản xuất ngành chăn nuôi huyện Đồng Hỷ tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2014.....	35
Bảng 3.2: Sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế của huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	36
Bảng 3.3: Tình hình sử dụng đất đai tại huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	39
Bảng 3.4: Thống kê các loại đất theo tính chất của đất tại huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	40
Bảng 3.5: Tình hình thu gom và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	44
Bảng 3.6. Hiện trạng môi trường không khí huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên....	45
Bảng 3.7. Kết quả hiện trạng môi trường nước huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên..	47
Bảng 3.8: Cơ cấu nhân sự của phòng Tài nguyên và môi trường huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	48
Bảng 3.9: Kết quả thu thuế môi trường tại huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 – 2014.....	51
Bảng 3.10: Kết quả thu phí nước thải công nghiệp trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	52
Bảng 3.11: Hiện trạng thu gom chất thải rắn sinh hoạt nội sinh trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	54
Bảng 3.12: Tình hình thu phí thu gom chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	54
Bảng 3.13: Kết quả thu phí BVMT trong hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.....	56
Bảng 3.14: Tỷ lệ người dân sẵn sàng chi trả cho các khoản phí BVMT	62
Bảng 3.15: Mức chi trả thêm tối đa cho các khoản phí BVMT.....	63
Bảng 3.16. Mức độ sẵn sàng chi trả thuế phí BVMT của các cá nhân theo mức thu nhập.....	66

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Bản đồ vị trí địa lý huyện Đồng Hỷ so với các huyện thành phố, thị xã của tỉnh Thái Nguyên.....	32
Hình 3.2. Nồng độ bụi tại một số điểm quan trắc trên địa bàn huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên	46
Hình 3.3: Tỷ lệ doanh nghiệp sẵn sàng tăng mức phí bảo vệ môi trường	64
Hình 3.4: Tỷ lệ người dân sẵn sàng chấp nhận tăng mức phí bảo vệ môi trường.....	65